

Skatteetaten

Giddodaga lágoheapmi jna. 2019

Jus lea dárbu eanet čielggademiide dahje čilgehusaide go mat dán skovvái čáhket, de sáhttá dásá atnit sierra báhpíára.

Namma (goargu ja namma)				Riegádnarr./organisašuvdnar.		
Riika		Gielda		Opmodaga geaidnočujuhus		
Dállonr.	Láigonr.	Juogusnr.	Juogadasnr	Du oamastanoassi proseanttain %	Dállofitnodaga namma	Dállofitnodaga org. nr.

1 Boadut

1.1 Láigoheapmi						Lágohanágodat				Submi			
Dálo	Ástoáigge- opmodat	Industrija	Gávpi	Viessosadjí	Eará	Laiggoláčha nama	Geardi	Galle kvm	Beaivvi rájes		Beaivvi rádjai		
☐	☐	☐	☐	☐	☐								
☐	☐	☐	☐	☐	☐								
☐	☐	☐	☐	☐	☐								
Dáluallátožju namma													
1.2 Ealátviessu	Láigoárvvu meroštallan, geahča bagadusa												
Galga merket dušše jus leat rievdadusat manan jaŋi rájies!	Ealátviesu geavahanareála lea:					☐	Badjel 100m ²	☐	60 - 100 m ²	☐	Vuollel 60 m ²		
	Váili go ealátviesus basadan-/rišolatnja dahje hivset?					☐ Jo	☐ li						
Leago dáluallátožju nuppástuhhton? – Visot golut gullet dál dáluallátožui												☐ Jo	☐ li
1.3 Mátasatningoluid jna. ruovttoluottamáksin láigolaččain (submi galga sisabohtui biddjot)													
1.4 Eará sisaboadut													
1.5 Bruttosisaboantu oktiibuo													

2 Golut

Goluid ferte sáhttit duodaštit/jákkehahttin čájehit guittiin jus vearrukantvra dan sihtá.

2.1 Eanadivat (eanaláigu), goluid oassi maid dállofitnodahkii/dálloovttaoamastusii lea dieđihán. Muhtiin golut galget gessot eret, geahča bagadusa.				Submi oktiibuo (oktan lág:iin)	Dás geasusvuigaduvvon golut
2.2 Gielddá divadat (oktan vej. opmodatvearuin) ja dákhdáusmávssut opmodaga ovdds					
2.3 Mákson bálká: Leago submi dieđihuuvvon vearroetáhii? ☐ Jo ☐ li					
Geasusgolut					►
2.4 Mátasatnin					
Makkár? (Čielggat mii quoská láigoħoħanassái ja mii quoská vej, iežas dállooaßsái)	Barggu lea dahkan/ávdnasiid lea buktán Namma ja čújuhus	Gártan			
		Beaivi ja jahki	Submi	Das geasusvuigaduvvon mótasatnin	
	Submi oktiibuo (oktan lág:i)				
Submi					
Vuolálus go dállu + lea leamaš luvven- Mearriduvvon ovdal	Dáluide mat láigoħuvvoj, mieđihuuvvo dábálaččat geasus buot mótasatningoluide. Njuolgħadus garvojuvvo jus dálloopermodat lea luvvenmearriduvvon marjimus 5 jagis. Dáid háviid i addo geasus mótasatningoluide lágojagi go lea reħekkel doallomearriedapmi, jus láigoħeapmi bista oanehet go beali boħtnej (gitta 182 beaivvi). Láigoħeapmin lohko sisaboħtojagi visot láigoħeapmi beroškeanttá láigoħeami guhkodagħas, oktan láigoħemni dain áiggħi jagis go oamasteaddji iešge lea ássan uhcimusat bealis viesus. Jus láigoħanagi bista guħkkid, de mieđihuuvvo olles geasus mótasatningoluide gitta 10 000 kr rádjai. Vejolaś badjel-manni supni ovdds vuoliduvvo geasus 10 % juohke daid ovddit 5 jagi ovddas go dállu lea leamaš luvvenmearriduvvon. Jus eahpidat maidege, de jeara vearrakantvras.				
		Mátasatningolut maid sáhtta geassit eret			
2.5 Láigoħeamis duodaštuuvon sisaboħtammassin					
2.6 Vistti vuoldiħtimit					
2.7 Eará golut (dárkilaston), oktan viesso- dávvirid vuolidiħtimitiin					
2.8 Golut iežas dálloaßsái, el-rávdnjái, ligġem, buhtisteampái jna.				+	►
2.9 Golud submi					
2.10 Nettosisaboantu ovdal vejolaś juohkima beallelažži					
2.11 Nettosisaboantu oassi (badjebáza/vuollebáza) sirdon beallelažži. Submi galga čállot beallelačča vearrriedħahussi.					
Nettosisaboantu (mas ii galga geassit vealgereantuid). Submi galga sirdot vearrriedħahussi		Badjebáza	2.8.2 poasta norga opmodagaide 2.8.5 poasta olgori kalaš opmodagaide		

3 Dárkkistangažaldagat

Leatgo goluin mihkkege dain miedle:

3.1 Opmodaga ja sisaboaud upearut (opmodatevear, geahča bagadusa 2.2 poastta)	Jo	Eai	Vej. submi
3.2 Buhtadus viessoeaiggádii, beallelažii dahje mánáide, geain lea sisaboaud ja opmodaga oktasaš mearrideapmi	Jo	Ii	
3.3 Miellahptomáksu viessoeaiggásearvái dahje eará servviide	Jo	Ii	

Bagadus

Gii galgá skovi addit

Skovi galget addit buohkat gudiini leat vearrogeatnegas sisaboaud lágihuvvon giddodagas Norggas ja olgorikkas, go láigoheapmi ii gula ealhusdoibmii, nu ahte láigoheami sisaboaud eai leat ealháusdiedáhusas miedle. Skovi galgá dallelle addit go láigoaha viessosají ja eatnama, ovdamearka dihtii eanadoaloateatnama. Lassín galgá skovvi adnot go oamasteaddji addá dáluealáhaga ássanvuogatvuoda mii earrasa eana- ja vuovedeoalus. Go jagis leat márja láigohangaskavuoda seamma opmodagas, de sisaboaud ja golut biddojit oktii skovi 1 ja 2 poastta, ja juohke láigoheaddji almmuhuvvo 1.1 poasttas (Geahča dattege 1.1 poasta bagadusa mii guoská dállo/astoáiigge- opmodaga oanehisáiggi láigoheapmái mas it ása ieš mat it geavat ieš). Li galgga addit skovi go láigoaha

- astoáiiggeodáu maid oamasteaddji ieš atmá viehka olu
- iežas dálloopmodaga mas leat veareukeahes láigohangaskavuoda
- iežas dálloopmodaga mas láigohangaskavuota bístá oanehet go 30 beavvi

Jus eahpidat ahte leatgo geatnegas skovi addit, de geahča dieduid vearu birra dálú ja astoáiiggeopmodaga láigoheamis dás skatteetaten.no dahje gulaskutta vearakantuvrrain.

Ovttasomastus

Jus opmodaga oamasta ovttasoamastusas, de galgá guhete ovttasoamasteaddji addit iežas skovi. Jus guovtis ovttasoamasteaddjiin leaba náitalan, de geahča vulobealde. Juohke ovttasoamasteaddji galgá deavdit skovi iežas boaduid ja goluid gorálaš juogadasain juohke postii, oamastanoasi sturrodaga (du % ovttasoamastuoassi proseantta) vuodul. Ovdamearka: Jus guovtis oamasteabaa opmodaga ovttasoamastusas ja sudnos lea seamma stuorra oamastanoassi goappásge, de galgaba goappašagat deavdit iežaska skovi dábálaš láhkai, muhko nu ahte 50 % boaduin ja golui čállojít goappágge skovvai. Boaduid ja goluid submi skovvai galgá västdidit opmodaga obbaláš sisaboauduide ja golude. Jus guotke beallelačča oamasteabaa opmodaga ovttasoamastusas (dušše beallelaččat dahje ovttas earáigun) de sáhttia beallelaččat addit ovttas skovi. Jus guotke beallelačča hálidéabaa beallelaččaid gaskku juohkit, geahča 2.11 poasta bagadusa. Jus ležjet vel eará ovttasoamasteaddjít opmodagas, de ferteit sii addit skovi dábálaš láhkai, vrd. bajábeale oasi.

Boadut ja golut

Láigoheami sisaboaud leat vearrogeatnegasat dan jagi ovddas go dat dínejuvvit, beroškeahttá goas láigu soahpamuša miedle galgá máksot dahje goas duoaid mákso. Dat mearkkaša ahte ferte čálilit sisaboahnt dan jagis gártan viessoláiggu, vaikko mávssu ii leat ožzon dan jagi. Jus submi ii mákso dain oktavuodain, de geahča 2.5 poastta. Ovdagihtii mákson láiggú ii galgga čálilit sisaboahnt ovdalgo láigu lea dínejuvvon, namalassii dan jagi ovddas masa láigu gusto. Dát ovdu, go oamasteaddji belohakhii atná rehketdoallögiedahallon dálloopmodaga iežas atnui, ii leat vearrogeatnegas sisaboahnt.

Goluid galgá čálilit geasusin dan jagi go máksingeatnegasvuoda lea ožzon, beroškeahttá goas golut galget máksot dahje goas duoaid máksojt. Ii šihton máksinágemearri iige daid duoaid máksinágí mearkkaš dasa goas golu galgá geassis eret.

1.1 poasta Dása čállo láigosisabauhtu mii lea gártan sisaboahojagis. Dálloopmodaga/astoáiiggedálu oanehisáiggi láigoheamis ja jus leat manga iešguđetge láigoheaddji de lea doarvai "Oanehisáigálíu" láigoheaddji nama sajis.

1.2 poasta Dáluelát: láigoahnárvu dan dálus mas nuvttá ássanvuogatvuorta dihto olbmui(-de) lea árejuvvon opmodahkii (dáluelát). Postii gullá dušše ealáldállu/-ásodat mii ii leat eana-/vuovedeoalau ealháusdoibmii čádhon (láigoárnu čállo dalle RF-1177:). Poastta ii galgá deavditjus dáluelátoazžu mákšá visot doallogoluid álgooastinšehtas miedle. Brutto dálueláttatus čállo geasusin veardoniedáhusa 3.3.3 postii. Láigoárvvut galget 2019:s mearriduvvot čuovvováš šablongaárvvuid miedle:

Geavahanareála	Laigoárnu	Geavahanareála lea visot areála olgoseainni siskkobeailde uhcimustá 190 cm rohpeallodagain. Jus dálus ii leat/- bassan/- Badjel 100
		31 000 kr riššolatnja dahje hvissset de vuoliduvvo árvu 25%:in
60 - 100	23 300 kr	
Vuollel 60	15 500 kr	

1.3 poasta Jus láigolaš lea maksán ruottoluootta máticasatningoluid mat gullet skovvái čálilon goluide, de galgá ožzon submi dásá čálilot

1.4 poasta Jus dállofitnodagas (ássanvuogatvuodasearvvis ja dálloasusfinodagas) dahje dálloovttasoamastusas láigoahat ásodaga, de galggt du oasi fitnodaga/ovttas-oamastusa sisaboauds dásá čálilit. Submi lea čálilon dállofidnu/dálloovttasoamastusa dieáhdusas. Mearkkaš ahte ovdagihtii devdon submi mii gullá ásodahkii galgá veardoniedáhusas sihkkoujvot, geahča dárkilet veardoniedáhusa bagadusa 2.8.1 poasta. Dálueláttadosat erret nuvttá ássanvuogatvuoda (luonduávdnasat, reaidealáhat) čállojít maiddái dásá.

2.1 poasta Dása almmuhuvvo eanaláigodivat gártaduvvun boahojagis ja dállofitnodaga/dálloovttastusa dieáhduvvun golut. Mearkkaš ahte ásodaga golloassi dállofitnodagas/ díuvjut dálloovttasoamastusa mii lea ovdagihtii devdon veardoniedáhusa galgá sihkkoujvot jus válddát goluid miedle dán skovvai. Oktasaš vealggí maid vejolaččat lea máksán ii leat riekti geassis eret, iige danne galgga leat dan supmis miedle mii galgá dán postii devdot. Vejolaš čoggon reantut eai galgga dán skovis čálilot geasusin, muhko galget dan sadjái boahitit ovdan veardoniedáhusa 3.3. poasttas. Jus čielggaduvvun dieáhdit geasusvuogaduvvun supmis ii sáhte viežżat dállofitnodagas/dálloovttasoamastusas, de galgá vearmóaksi meroštallat dan supmi árvvu miedle. Jus oamasteaddji ieš atmá dálus oasi iežas dálun, de galgá goluid juohkit dálú vearohis ja vearrogeatnegas oassái.

2.2 poasta Dása čállojít gieldda divadat nugo ruskagurren ja čáhce- ja duolvačhácedivat. Dasto čállojít opmodaga dáhkádusmávssut dásá. Vejolaš opmodatvearru vel čállo dásá. Jus oamasteaddji ieš atmá dálus oasi iežas dálun, de ferte goluid juohkit dálú vearohis ja vearrogeatnegas oassái. Opmodaga ja sisaboaud vearu ii dattege leat geasuriekti geassis eret.

2.3 poasta Dása čállo vejolaš mákson bálká, mahkáš viessohoiaddárii, hovdii, gávpedoibamajödheaddjái ja sullasaččaide. Jus oamasteaddji ieš atmá dálú oasi iežas dálun, iige sáhte mearridit man oassái dálus bálkagolit gullet, de ferte goluid juohkit dálú vearohis ja vearrogeatnegas oassái, láigoárvvu miedle.

2.4 poasta Mátasatningolut čoggon dán jagis, namalassii golut opmodaga fas oažżut dan dásái mäs ovdal lea leamaš, sáhttá čálilit geasusin. Jus oamasteaddji ieš atmá dálus oasi iežas dálun, de ii addo geaus máticasatningoluid mat gullet dán oassái. Jus ii sáhte mearridit gude oassái dálus máticasatningolut gullet, de ferte goluid juohkit dálú vearohis ja vearrogeatnegas oassái, láigoárvvu miedle. Dás ii galgá geassis goasttideemi, muhko lasiħit daid opmodaga gollohaddi meroštalaħħetti opmodaga álgó-árvu vejolaš vearrogeatnegas vuottu dahje geasusvuogaduvvun massima opmodaga vuovdimis. Goasttideapmin lohkkojít golut oažżut opmodaga árvu buorebun dahje eárá dásái go dat ovdal lea leamaš, nugo omd, viessooassi, oðasteapmi dahje njuolga nuppástus. Eanet máticasatnima ja goasttideami eroħusas, oainná dás skatteetaten.nou.

2.5 poasta Gávn nahuvvun sisaboahmassin láigoheamis. Lea riekti geassis eret láigoheami sisaboaud loahpalaš gávn nahuvvun massima, go dát lea ovdal vearuhuvvun sisaboahnt. Massin lea loahpalacħčet gávnahuvvun:

- go duššas lea leamaš bággodougočteapmi dahje inkasso, dahje
- almmolaš vealgejsieħtalān, reastaluvvan, likvidašuvna dahje loahpahanmeannudeapmi velggolačča árbeopmodagas lea čielggas ahte opmodatvárit eai atte dahje eai sáhte addit doarvái ruħtačavġumušši, dahje go
- vealgeġġibádus mudi ferte adnot govcħarnejħħum.

2.6 poasta Vistti vuolidahittin. Ii gusto viessosadjái dahje dálloopmodahkii. Saldoskovvi lea geatnegas mielldus go vuolidahittin gáibiduvvo (RF-1084).

2.7 poasta Eará golut. Jus láigui gullá čuovga, boaldámuš, buhtisteapmi jna., de čállojít dat golut dásá. Láigohettin gálvvustuvvun dálú, mas oamasteaddji ieš geavaha dállo-gálvvuid ovdal ja manjil láigoáigodaga, de sáhttá gáibidi gessosa dállogávvuid gollama ja boarásmuva mearriduvvun brutto láigosisabaudin 15 %. Dát njuoggadus ii galgá dálueláččat adnot go láigoáigodat lea badjel golbma jagi. Guhkesáiggi láigoheamis sáhttet láigoħuvvun dállogálvut vuollel 15 000 kr golħohattin, geasusčállot njuolga. Jus dállogávvuid ja latnjabiergasu idd golħaddi lea 15 000 ru. dahje dan eanet, de sáhttá saldovuolidaħħit (d saldojavku, vuolidahittinmeari 20 %). Saldoskovvi RF-1084. Sáhttá vel gáibidit gessosa dílto merid miedle golide mat leat mätkiide láigoheami oktavuodas, nugo čájehemiid, máticasoħħan ja bearri-geħiċċu, geahča skatteetaten.no:s mat mäksomearit galget adnot. Golut mihiġid rehketdoallögiedahallon dálloopmodaga raporter diħte areáladieħdū go dálloopmodahkii bidjá árvu lea riekti geassis eret ja čállojít dásá. Jus oamasteaddji muħtin oasis jagis lea atmá dálus iežas dálun, de onaudiuvvo geasus gorálaččat.

2.8 poasta Jus 2.7 postii čálilon golide vel gullet čuovga, boaldámuš, buhtisteapmi jna. dan dálui maid oamasteaddji ieš atmá, de ferte goluid mat gusket dan dálui dás máħcaħit dás.

2.11 poasta Beallelaččat sáhttiba väljiet juohkit 2.10 poasta nettosisaboaud (badjeħbáhcaga/vuolbáhcaga). Dát guoská beroškeahttá oamasteabago opmodaga ovttasoamastusas vai dušše nubbi beallelaččain oamasta opmodaga. Jus beallelaččat dáħħtuba juohkit, de lea deħħalaš ahte sáddejjuvvo dušše okta skovvi (eage guotke) ovttas beallelačča veardoniedáhusa mielldusin.

Beaivi	Vuolláičála
--------	-------------

Vearrodiectoráitta mearridan vearroħħaldašanlāga § 8-2 ja § 8-15 vuodul oktan láhkajuolggadusa ġuġi.

Movt eará almmolaš orgánat geavahit RF-1189S skovi dieđuid

Ealħausaid dieđħusaddima čohkema ja álkidaħħtimi, sáhttet almmolaš orgánat main lea láhkarikti viežżat seamma dieđuid mat addojet RF-11189 skovis Giddodaga láigoheapmi, geavahit dieđuid ol läsí daje muhtun, vrd. Dieđħusregistar lāga §§ 5 ja 6. Vejolaš ovttastaħħtima birra oaċċut dieđuid go gulaskutt Diegħħusregistar iż-telefond 75 00 75 00.